

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

ÜHTNE KRIISILAHENDUSNÕUKOGU

Aruanne vastavalt määruse (EL) nr 806/2014 artikli 92 lõikele 4 eelarveaastal 2017 tekkinud tingimuslike kohustuste kohta (kas Ühtsele Kriisilahendusnõukogule, nõukogule või komisjonile või teistele), mille põhjuseks on Ühtse Kriisilahendusnõukogu, nõukogu või komisjoni tegevus nimetatud määruses sätestatud ülesannete täitmisel koos Ühtse Kriisilahendusnõukogu, komisjoni ja nõukogu vastustega

(2019/C 48/01)

SISUKORD

	<i>Punkt</i>	<i>Lehekülg</i>
Lühendid		2
Sissejuhatus	1–3	3
Auditi ulatus ja lähenemisviis	4–12	3
Auditi ulatus	4–5	3
Auditi lähenemisviis	6–12	3
Tähelepanekud	13–54	5
I osa. Ühtse Kriisilahendusnõukogu tingimuslikud kohustused	13–46	5
II osa. Komisjoni tingimuslikud kohustused	47–52	12
III osa. Nõukogu tingimuslikud kohustused	53–54	12
Järeldused ja soovitused	55–57	13
Lisa. Eelmise aasta kommentaaride põhjal võetud meetmed		14
Ühtse Kriisilahendusnõukogu vastused		15
Komisjoni vastused		17
Nõukogu vastused		18

LÜHENDID

BPE	Banco Popular Español S.A.
SRB	Ühtne Kriisilahendusnõukogu
SRF	Ühtne kriisilahendusfond
SRM	Ühtne kriisilahenduskord
Ühtse kriisilahenduskorra määrus	Euroopa Parlamendi 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediitiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

SISSEJUHATUS

1. Määrusega (EL) nr 806/2014 (ühtse kriisilahenduskorra määrus)⁽¹⁾ loodud ühtne kriisilahenduskord on ELi pangandusliidu teine tugisammas. Kui pank muutub maksejõuetuks, on mehhanismi eesmärk hallata panga kriisilahendust tõhusalt, ilma et see avaldaks negatiivset mõju reaalmajandusele või maksumaksjale. Ühtne Kriisilahendusnõukogu on selle mehhanismi peamine osaleja ning euroala kõigi oluliste pankade⁽²⁾ ja vähemoluliste piiriüleste pangandusgruppide kriisilahendusasutus⁽³⁾. Ühtne Kriisilahendusnõukogu alustas sõltumatu asutusena 1. jaanuaril 2015 ning tegutseb täielike kriisilahendusvolitustega alates 1. jaanuarist 2016.
2. Konkreetse ettevõtja suhtes kriisilahendusmenetluse algatamise otsuse tegemise protsessis osalevad Euroopa Keskpank, Ühtne Kriisilahendusnõukogu, komisjon ja teatud tingimustel ka nõukogu⁽⁴⁾. Ühtne Kriisilahendusnõukogu võib vajaduse korral ja teatavatel tingimustel kasutada ühtset kriisilahendusfondi, kui see on vajalik kriisilahendusvahendite tõhusa kohaldamise tagamiseks. Ühtset Kriisilahendusnõukogu ja ühtset kriisilahendusfondi rahastab täies mahus pangandussektor.
3. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõige 4 sätestab, et kontrollikoda koostab aruande, mis käsitleb eelkõige tingimuslikke kohustusi (kas Ühtsele Kriisilahendusnõukogule, nõukogule, komisjonile või teistele), mille põhjuseks on Ühtse Kriisilahendusnõukogu, nõukogu või komisjoni tegevus nimetatud määruuses sätestatud ülesannete täitmisel. Euroopa Kontrollikoda võib nõuda oma ülesannete täitmiseks vajalikku taavet⁽⁵⁾.

AUDITI ULATUS JA LÄHENEMISVIIS

Auditi ulatus

4. Käesolevas auditiaruandes käsitletakse ainult ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõikes 4 mainitud tingimuslikke kohustusi ja audit hõlmas eelarveaastat 2017.
5. Muude toodetega seoses auditeeris kontrollikoda ka komisjoni ja nõukogu⁽⁶⁾ ning Ühtse Kriisilahendusnõukogu⁽⁷⁾ eelarveaasta 2017 raamatupidamise aastaaruandeid.

Auditi lähenemisviis

6. Tingimuslikud kohustused tuleb avalikustada raamatupidamise aastaaruandes ning need on määratletud rahvusvahelises avaliku sektori raamatupidamisstandardis nr 19 ja ELi raamatupidamiseeskirjas nr 10, mis käsitleb eraldisi, tingimuslikke varasid ja tingimuslikke kohustusi (vt 1. selgitus).

*1. selgitus***Tingimusliku kohustuse definitsioon**

Tingimuslik kohustus on võimalik kohustus, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest ja mille olemasolu kinnitab ainult üks või mitu tulevikus toimuvat või mittetoimuvat sündmust, mis on ebakindlad ega allu täielikult Euroopa Liidu kontrollile, või olemasolev kohustus, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest, kuid mida ei kajastata kas seetõttu, et ei ole tõenäoline, et kohustuse täitmiseks on vajalik vähendada vahendeid majandusliku kasu või teenusepotentsiaali näol, või on tegu juhuga, mil kohustuse summat ei saa piisava usaldusväärsusega mõõta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediidiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

⁽²⁾ Käesolevas aruandes tähistab mõiste „pank“ ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 2 loetletud ettevõtjaid.

⁽³⁾ Nimekirja pankadest, mille kriisilahenduse eest vastutab Ühtne Kriisilahendusnõukogu, asub järgmisel aadressil: <https://srb.europa.eu/en/content/banks-within-remit-srm-and-srb>.

⁽⁴⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikkel 18.

⁽⁵⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõige 8.

⁽⁶⁾ Euroopa Kontrollikoja aastaaruanne eelarveaasta 2017 kohta.

⁽⁷⁾ Aruanne Ühtse Kriisilahendusnõukogu eelarveaasta 2017 raamatupidamise aastaaruande kohta.

7. Selleks, et teha kindlaks, kas tingimuslik kohustus tuleb avalikustada, tuleb hinnata vahendite väljavoolu tõenäosust. Kui tulevane vahendite väljavoolu võimalus on

- kindel, tuleb avalikustada kohustus;
- tõenäoline, tuleb avalikustada eraldi;
- võimalik, tuleb avalikustada tingimuslik kohustus;
- vähetõenäoline, ei ole avalikustamist vaja.

8. Lisaks 2017. aastal tekkivatele tingimuslikele kohustustele peavad peaarvpidajad võtma arvesse kogu asjakohast teavet, mis on saadud lõpliku raamatupidamise aastaaruande esitamise kuupäeva seisuga. Seega võib nõuda korrigeerimist või täiendavat avalikustamist, et esitada raamatupidamise aastaaruanne tõeselt ja õiglaselt ning see võib sisaldada teavet, mis on saadud 2018. aasta jooksul⁽⁸⁾. 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanded esitati järgnevalt:

- Ühtne Kriisilahendusnõukogu 1. juuli 2018;
- Euroopa Komisjon 22. juuni 2018;
- Euroopa Liidu Nõukogu 12. juuni 2018.

9. Täiendav auditi tõendusmaterjal koosneb töötajatega peetud kohtumiste ja intervjuude käigus kogutud teabest ning organisatsioonisisestest ja avalike andmetest ning institutsioonideväliste advokaatide esitiskirjade läbivaatamisest.

10. 2018. aasta mai lõpus olid Ühtse Kriisilahendusnõukogu, komisjoni ja nõukogu vastu käimas kohtuvaidlused seoses nende ühtse kriisilahenduskorra määramises sätestatud ülesannetega. Asjaomaste tingimuslike kohustuste auditeerimiseks koostas kontrollikoda kohtuvaidlustest valimi⁽⁹⁾ ning vaatas läbi asjaomased kohtuvaidluste toimikud (vt tabel 1).

11. Valim sisaldas ka liikmesriikide kohtutes menetletavat üheksat kohtuvaidlust seoses Ühtse Kriisilahendusfondi *ex ante* osamaksetega. Kaebuste ja kohtuvaidluste koguarv liikmesriikide kohtutes oli 499. Nende juhtumite puhul ei esitanud Ühtne Kriisilahendusnõukogu siiski kohtuvaidluste toimikuid, mis on liikmesriikide kriisilahendusametute käes. Ühtne Kriisilahendusnõukogu teatas, et tal ei ole toimikuid ja seega ei esitanud ta neid kontrollikojale auditeerimiseks. Seetõttu ei saanud kontrollikoda seda valimi osa läbi vaadata.

Tabel 1

Kontrollikoja koostatud ja läbi vaadatud valim

Kohtuvaidlused või edasikaebused seoses:	Esitatud	Üldkogum	Läbi vaadatud valim
--	----------	----------	---------------------

Ühtne Kriisilahendusnõukogu

BPE kriisilahendus	ELi Üldkohus	103	10
ABLV panga kriisilahendusest loobumise otsus	ELi Üldkohus	2	2

⁽⁸⁾ Liidu finantsmääruse artikkel 155.

⁽⁹⁾ Kohtutoimikud on esitatud hagejate valitud menetluskeeltes (hispaania, itaalia, saksa). Asjaomaseid dokumente esitati ka prantsuse ja osaliselt inglise keeles. Lisaks kohtuvaidlusjuhtumite valimile esitas Ühtne Kriisilahendusnõukogu kontrollikojale dokumendid muude kohtuvaidluste kohta, kui seda peeti kasulikuks taustteabeks.

Kohtuvaidlused või edasikaebused seoses:	Esitatud	Üldkogum	Läbi vaadatud valim
Ex ante osamaksud ühtsesse kriisilahendusfondi	ELi Üldkohus	13	4
	Liikmesriikide kohtud	499	(9) (*)
Halduskulude osamaksud	ELi Üldkohus/Ühtse Kriisilahendusnõukogu apellatsioonikomisjon	0	0

Euroopa Komisjon

BPE otsus	ELi Üldkohus	30	5
Ex ante osamaksud ühtsesse kriisilahendusfondi	ELi Üldkohus	1	1

Euroopa Liidu Nõukogu

BPE kriisilahendus	ELi Üldkohus	1	0
--------------------	--------------	---	---

(*) Ei olnud võimalik läbi vaadata (vt punkt 11).

Allikas: Euroopa Kontrollikoda; kuni 2018. aasta mai lõpuni esitatud hagid.

12. Kuna käesolev aruanne sisaldab teavet pooleliolevate kohtuvaidluste kohta, palusid Ühtne Kriisilahendusnõukogu ja komisjon kontrollikojal hinnata valimit enda ruumes ja kõige rangemaid konfidentsiaalsusnõudeid järgides. Täieliku konfidentsiaalsuse tagamiseks vajaliku protsessi kehtestamine mängis rolli aruande avaldamise edasilükkumises.

TÄHELEPANEKUD

I osa. Ühtse Kriisilahendusnõukogu tingimuslikud kohustused

13. Ühtse Kriisilahendusnõukogu peaarvepidaja kinnitas eelarveaasta 2017 raamatupidamise aastaaruande kohta koostatud esitiskirjas, et kõik ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõikes 4 loetletud tingimuslikud kohustused on avalikustatud. Oma aruandes Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta märkis sõltumatu välisaudiitor, et olulisi leide ei olnud.

14. Ühtne Kriisilahendusnõukogu alustas tingimuslikke kohustusi puudutavate raamatupidamissuuniste koostamist, kuid ei suutnud seda 2017. aasta lõpuks lõpule viia. 2018. aasta juuni seisuga lootis Ühtne Kriisilahendusnõukogu, et praegune eelnõu kiidetakse heaks 2018. aasta lõpuks. Ühtse Kriisilahendusnõukogu raamatupidamissuuniste eelnõus tähendab võimalik seda, et väljamaksete tõenäosus jääb vahemikku 10–50 % ja vähetõenäoline seda, et tõenäosus on väiksem kui 10 %. Lisaks määratles Ühtne Kriisilahendusnõukogu, et tingimuslike kohustuste puhul tuleb avalikustada

- hinnang selle finantsmõju kohta;
- võimalike väljamaksete summa ja ajaga seotud ebakindlad asjaolud ja
- mis tahes tagasimaksete võimalikkus.

Kriisilahendusotsustest tulenevate kohtuvaidlustega seotud tingimuslikud kohustused

15. Ühtne Kriisilahendusnõukogu võttis esimese kriisilahendusotsuse vastu 7. juunil 2017 (vt 2. selgitus)⁽¹⁰⁾.

2. selgitus

Ühtse Kriisilahendusnõukogu Banco Popular Español S.A kohta tehtud kriisilahendusotsuse põhielementide kokkuvõte

1. Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 21 kohaldamisel kapitaliinstrumentide (4,1 miljardit eurot) allahindamine ja konverteerimine:
 - aktsiakapital: 2 098 429 046 eurot;
 - täiendavad esimese taseme omavahendite instrumendid: 1 346 542 000 eurot;
 - teise taseme omavahendite instrumendid: 685 315 828 eurot.
2. Ettevõtte võõrandamine Banco Santander S.A.-le 1 euro eest vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklile 24.

16. Kohtusse on esitatud mitu esimest kriisilahendusotsust puudutavat kohtuasja. 2017. aasta lõpuks oli Euroopa Liidu Kohtu Üldkohtule esitatud 99 kohtuasja Ühtse Kriisilahendusnõukogu vastu. 2018. aasta mai lõpuks esitati veel neli kohtuasja. 2018. aasta septembri lõpuks tunnistas Euroopa Liidu Kohtu Üldkohus 103 kohtuasjast kolm vastuvõetamatuks.

17. ELi või mõne selle organi otsuse edasikaebamiseks peavad taotlejad esitama oma taotluse kahe kuu jooksul pärast asjaomase otsuse avaldamist⁽¹¹⁾. Seega esitati enamik hagiid kahe kuu jooksul pärast Ühtse Kriisilahendusnõukogu kriisilahendusotsuse avaldamist ja need esitati ainult Ühtse Kriisilahendusnõukogu kriisilahendusotsuse tühistamiseks. Need taotlused ei saa tuua kaasa muid tingimuslikke kohustusi peale õigusabikulude (vt punkt 45).

18. Et väidetava lepinguvälise vastutusega seotud asjade aegumistähtaeg⁽¹²⁾ on viis aastat, võib järgnevatel aastatel tekkida täiendavaid kohtuvaidlusi. 2018. aasta mai lõpu seisuga oli 103 kohtuvaidlusest 36 puhul lisaks kriisilahendusotsuse tühistamisele taotletud ka väidetava kahju hüvitamist. 103-st kohtuvaidlusest üheksa puhul taotleti ainult väidetavalt kantud kahju hüvitamist.

19. Ühtne Kriisilahendusnõukogu tegi järelduse, et pooleliolevate kohtuasjade puhul, eriti arvestades nende keerukust ja suhteliselt uut õigusraamistikku, ei olnud võimalik kindlaks määrata mõistlikke kriteeriume, mille abil saaks hinnata nende võimalikku finantsmõju⁽¹³⁾. Kuna Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei suutnud hinnata võimalikku finantsmõju, otsustas ta anda kõnealuste juhtumite kohta teavet oma 2017. aasta lõpliku aruande osas „Kohtuasjadega seotud täiendav teave“⁽¹⁴⁾.

20. Euroopa Kontrollikoda mõistab, et Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei ole võimeline prognoosima Euroopa Liidu Kohtu Üldkohtu pooleliolevate kohtumenetluste võimalikke tagajärgi, kuna praeguses etapis on keeruline ennustada nende kohtuvaidluste tulemusi keeruka, spetsiifilise ja pretsedenditu õigussüsteemi tõttu, mis loodi uue kriisilahenduskorra õigusliku raamistikuga (vt punkt 19). Raamatupidamiseeskirjas nr 10 nõutakse, et „tingimuslik kohustus kajastatakse, välja arvatud juhul, kui vahendite vähenemise tõenäosus majandusliku kasu või teenusepotentsiaali näol on väike“⁽¹⁵⁾. Ühtne Kriisilahendusnõukogu on seega nõuetekohaselt avalikustanud teabe kõnealuste menetluste laadi ja kestuse kohta.

21. Mõned taotlejad väidavad, et Ühtne Kriisilahendusnõukogu ja komisjon põhjustasid Banco Popular Español S. A. (BPE) mittelikviidsuse ja sellele järgnenud kriisilahenduse. Nende sõnul on ELi ametnik, kelle isik ei ole teada, rikkunud ametialaduse hoidmise kohustust ja põhjustanud teabe lekkimise. Nad taotlevad hüvitist kahjude eest, mis võrduvad BPE noteeritud aktsiate turuväärtusega 2017. aasta mai lõpus, mis võivad ületada kriisilahenduse käigus alla hinnatud või konverteeritud summasid (vt 2. selgitus).

⁽¹⁰⁾ Kriisilahendusotsus, mis puudutas panka Banco Popular Español, S. A.

⁽¹¹⁾ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 263.

⁽¹²⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 87 lõige 5 ja Euroopa Kohtu põhikirja artikkel 46.

⁽¹³⁾ Ühtse Kriisilahendusnõukogu lõplik raamatupidamise aastaaruanne, K) lk 33.

⁽¹⁴⁾ Ühtse Kriisilahendusnõukogu raamatupidamissuuniste eelnõus on sätestatud, et seda võimalust saab kasutada äärmiselt harvadel juhtudel, kui usaldusväärset hinnangut ei ole võimalik koostada.

⁽¹⁵⁾ ELi raamatupidamiseeskiri nr 10, 4.6(1).

22. Lisaks oma esimesele kriisilahendusotsusele teatas Ühtne Kriisilahendusnõukogu 24. veebruaril 2018, et ta ei võta panga ABLV Bank AS ja tema tütarettevõtja ABLV Bank Luxembourg'i suhtes kriisilahendusmeetmeid, sest Euroopa Keskpank oli kuulutanud pangad „maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävaks“. Mais 2018 teatati Ühtsele Kriisilahendusnõukogule kahest Euroopa Liidu Kohtu Üldkohtu kohtuasjast seoses Üldkohtu otsusega mitte võtta kriisilahendusmeetmeid.

23. Kontrollikoda on seisukohal, et tingimuslikke kohustusi, välja arvatud õigusabikulud (vt punkt 45), ei ole vaja, kuna mõlemad taotlejad soovivad praegu ainult seda, et Euroopa Liidu Kohtu Üldkohus tühistaks Ühtse Kriisilahendusnõukogu otsuse. Kuigi taotlejad ei ole veel nõudnud kahju hüvitamist, ei saa välistada võimalust, et nad teevad seda hiljem.

24. Ühtse kriisilahenduskorra määruses⁽¹⁶⁾ on sätestatud, et teatavatel tingimustel peab Ühtne Kriisilahendusnõukogu kompenseerima kriisilahendusametitele kahjuhüvitise, mida liikmesriigi kohus on kohustanud neid tasuma. Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei teatanud kontrollikojale kriisilahendusametuste vastu algatatud menetluste arvu liikmesriikide kohtutes, ning Ühtset Kriisilahendusnõukogu ei teavitatud ka siiani tehtud otsustest. Igal juhul on Ühtne Kriisilahendusnõukogu seisukohal, et Euroopa Liidu Kohus on ainupädev otsustama Ühtse Kriisilahendusnõukogu makstava mis tahes kahjuhüvitise üle⁽¹⁷⁾.

25. Lisaks aruande käesolevas osas kirjeldatud kohtuvaidlustele esitati Ühtse Kriisilahendusnõukogu apellatsioonikomisjonile mais 2018 mitu kaebust. Need juhtumid puudutasid siiski ainult juurdepääsu dokumentidele, seega ei saanud tekkida tingimuslikke kohustusi.

Tingimuslikud kohustused seoses võlausaldajate olukorra halvenemise vältimise põhimõttega

26. Peamiste omandiõiguste tagamiseks nähakse ühtse kriisilahenduskorra määrusega ette, et ühegi võlausaldaja olukord ei tohi kriisilahendusmenetluse puhul kujuneda halvemaks kui tavalise maksejõuetusmenetluse puhul. Võlausaldajate olukorra halvenemise vältimise põhimõtte⁽¹⁸⁾ kohaselt peavad võlausaldajad, keda oleks tavalise maksejõuetusmenetluse puhul paremini koheldud, saada ühtsest kriisilahendusfondist hüvitist⁽¹⁹⁾. Kohtlemise erinevust kriisilahendusmenetluse korral hindab sõltumatu hindaja⁽²⁰⁾ pärast mis tahes kriisilahendust, et teha kindlaks, kas aktsionäridel ja võlausaldajatel, kelle suhtes on kriisilahendusmeetmed jõustunud, on õigus sellisele hüvitisele.

27. Ühtne Kriisilahendusnõukogu teatas 13. juunil 2018, et ta on saanud sõltumatult hindajalt aruande kohtlemise erinevuse hindamise kohta BPE kriisilahendusmenetluses. Kõnealuse hindamise tulemuste põhjal avaldas Ühtne Kriisilahendusnõukogu 2. augustil 2018 oma teatise esialgse otsuse kohta mitte maksta hüvitist aktsionäridele ja võlausaldajatele, kelle suhtes Banco BPE pangaga seoses võetud kriisilahendusmeetmed on ellu viidud⁽²¹⁾. Seega ei olnud 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande puhul tingimuslikke kohustusi seoses võlausaldajate olukorra halvenemise vältimise põhimõttega. Pärast seda, kui Ühtne Kriisilahendusnõukogu on oma lõpliku otsuse heaks kiitnud ja avaldanud, võivad asjaomased pooled esitada uusi hagisid, nõudes otsuse tühistamist või kahju hüvitamist.

Tingimuslikud kohustused, mis tulenevad pankade osamaksetest ühtsele kriisilahendusfondile

28. Euroala pangad on kohustatud osalema ühtse kriisilahendusfondi rahastamises (vt 3. selgitus).

3. selgitus

Ühtne kriisilahendusfond

Ühtse kriisilahendusfondi rahastamise sihttase on 1 % euroala tagatud hoiuste kogusummast 2023. aasta lõpuks. 2017. aasta lõpu seisuga tagatud hoiuste põhjal oleks see summa 56 miljardit eurot. Eesmärgi saavutamiseks koguti 2018. aastal iga-aastaseid osamakseid 3 315 pangalt. 48 % neist pankadest olid väikesed asutused, kes tegid kindlasummalise makse. 28 % olid keskmise suurusega ja 21 % olid suured asutused, kes maksavad 96 % kõigist osamaksetest nende riskide, suuruse ja ärimudeli alusel.

⁽¹⁶⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 87 lõiked 3 ja 4.

⁽¹⁷⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 87 lõige 5 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 268.

⁽¹⁸⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 15 lõike 1 punkt 5 ja artikli 20 lõige 16.

⁽¹⁹⁾ Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 20 lõiked 16 ja 18 ning artikli 76 lõike 1 punkt e.

⁽²⁰⁾ Väärtuse hindamise aruanne.

⁽²¹⁾ Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2. augusti 2018. aasta teadaanne oma esialgse otsuse kohta, milles käsitletakse seda, kas aktsionäridele ja võlausaldajatele tuleb maksta hüvitist seoses Banco Popular Español S.A. kriisilahendusmeetmetega, ja ärakuulamisõiguse menetluse käivitamist (SRB/EES/2018/132).

29. 2015. aasta osamaksete arutamise ja kogumise eest vastutasid liikmesriikide kriisilahendusametused, kes summad lõpuks 2016. aasta jaanuaris Ühtsele Kriisilahendusnõukogule üle kandsid⁽²²⁾. Alates 2016. aastast arvutas Ühtne Kriisilahendusnõukogu osamaksete ise. Ühtne Kriisilahendusnõukogu esitab igale kriisilahendusametusele standardvormi, mis sisaldab teavet iga panga kohta, sealhulgas *ex ante* osamaksete summa ja nende aluseks olevad pangandmed. Liikmesriikide kriisilahendusametused kogusid Ühtse Kriisilahendusnõukogu arvatud 2017. ja 2018. aasta osamaksete ning kandsid need 2017. ja 2018. aasta juunis üle Ühtsele Kriisilahendusnõukogule⁽²³⁾.

30. Liikmesriikide kriisilahendusametused kogusid 2017. ja 2018. aastal vastavalt 6,6 miljardi eurot ja 7,5 miljardit eurot osamaksete, mis kanti ühtsesse kriisilahendusfondi. 2018. aastal koguti osamaksete 3 315 pangast, 2017. aastal 3 512 pangast. Aastatel 2015–2018 koguti kokku 24,9 miljardit eurot.

31. Ühtne Kriisilahendusnõukogu avalikustas oma 2017. aasta lõplikus raamatupidamise aastaaruandes *ex ante* osamaksetest tulenevaid tingimuslikke kohustusi summas 1,4 miljardit eurot. Sellest 1,2 miljardit eurot on seotud liikmesriikide kriisilahendusametuste esitatud kaebuste ja kohtuvaidlustega liikmesriikide halduskohtutes; aluseks on liikmesriikide kriisilahendusametuste esitatud andmed. Tabelid 2 ja 3 kirjeldavad nende summade üksikasju ja kujunemist ning kaebuste ja kohtuasjade arvu 2018. aasta 31. mai seisuga.

Tabel 2

Ühtsele kriisilahendusfondile tehtud *ex ante* osamaksete vaidlustamisest tulenevate tingimuslike kohustuste muutus

Tingimuslikud kohustused (eurodes)	31.5.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Liikmesriikide kriisilahendusametuste esitatud kaebused ja kohtuasjad liikmesriikide halduskohtutes	1 805 809 719	1 228 745 681	800 791 513	437 125 144
2015. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	84 149 051	84 149 051	84 149 051	437 125 144
2016. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	565 465 854	585 509 613	716 642 462	0
2017. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	559 087 017	559 087 017	0	0
2018. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	597 107 797	0	0	0
Euroopa Liidu Kohtu Üldkohtus menetletavad kohtuasjad (*)	181 133 405	181 133 405	41 034 633	0
2015. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	0	0	0	0
2016. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	116 612 541	116 612 541	41 034 633	0

⁽²²⁾ Enne 2015. aasta lõppu võetud riiklike kriisilahendusmeetmete tõttu ei kandnud mõned kriisilahendusametused 2015. aasta osamaksete ühtsesse kriisilahendusfondi täies mahus üle. Neid summasid kohandatakse paari järgmise aasta jooksul.

⁽²³⁾ Põhineb valitsustevahelisel kokkuleppel osamaksete ühtsele kriisilahendusfondile üle kandmise ja ühiskasutusse võtmise kohta.

Tingimuslikud kohustused (eurodes)	31.5.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
2017. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	64 520 864	64 520 864	0	0
2018. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	0	0	0	0
Kokku	1 986 943 124	1 409 879 086	841 826 146	437 125 144

(*) Mõningate nõuete topeltarvestamine (vt punkt 39).

Allikas: Euroopa Kontrollikoda, Ühtse Kriisilahendusnõukogu andmete alusel.

Tabel 3

Ühtsele kriisilahendusfondile tehtud *ex ante* osamaksetest tulenevate kaebuste ja kohtuasjade arv

Kaebuste ja kohtuasjade arv	31.5.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Liikmesriikide kriisilahendusasutustele esitatud edasikaebused ja kohtuasjad liikmesriikide halduskohtutes	499	393	261	67
2015. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	5	5	6	67
2016. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	241	257	255	0
2017. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	131	131	0	0
2018. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	122	0	0	0
Euroopa Liidu Kohtu Üldkohtus menetletavad kohtuasjad	13	13	9	0
2015. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	0	0	0	0
2016. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	10	10	9	0
2017. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	3	3	0	0
2018. aasta <i>ex ante</i> osamaksete kohta	0	0	0	0
Kokku	512	406	270	67

Allikas: Euroopa Kontrollikoda Ühtse Kriisilahendusnõukogu andmete alusel.

32. Üks hagejate peamisi vastuväiteid on väidetava läbipaistvuse puudumine *ex ante* osamaksete arvutamisel. See puudutab eelkõige riskiga korrigeerimise kordaja arvutamist ja haldusmenetluste väidetavat formaalset rikkumist.
33. Kontrollikoda märkis oma 2017. aasta aruandes ELi asutuste kohta, et osamaksete arvutamiseks õigusraamistikus sätestatud meetodika on väga keeruline ja seab seetõttu ohtu nende täpsuse. Lisaks ei saa kriisilahendusnõukogu avaldada üksikasju pankade osamaksete riskipõhise arvutamise kohta, kuna arvutused on üksteisega seotud ja sisaldavad konfidentsiaalset infot teiste pankade kohta⁽²⁴⁾. See mõjutab vältimatult arvutuste läbipaistvust.
34. 2017. aastal suurenes tingimuslike kohustuste kogusumma märkimisväärselt: 567 miljoni euro võrra (842 miljonilt eurolt 1 409 miljoni euroni). Suurenemise põhjuseks on peamiselt uued kohtuasjad, mis puudutavad 2017. aasta *ex ante* osamakseid. Olemasolevad andmed 2018. aasta kohta näitavad, et tingimuslikud kohustused suurenevad 558 miljoni euro võrra (1 986 miljoni euroni) ühtse kriisilahendusfondi 2018. aasta *ex ante* osamaksete kohta esitatud uute maksenõuete tõttu.
35. 2016. aasta lõpliku raamatupidamise aastaaruande aluseks oleva protsessi puhul deklareerisid liikmesriikide kriisilahendusasutused üksnes koondsummad. Protsessi parandati 2017. aastal, kui liikmesriikide kriisilahendusasutused alustasid konkreetsete andmete esitamist Exceli tabelite kujul. Siiski ei ole Ühtne Kriisilahendusnõukogu ikka veel ühegi juhtumi puhul saanud ega näinud mingeid dokumente ega täiendavat teavet. Selle asemel tugines Ühtne Kriisilahendusnõukogu oma 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel täielikult liikmesriikide kriisilahendusasutuste esitatud summadele.
36. 2016. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta koostatud aruandes märkis kontrollikoda, et tänu parandatud protsessile olid vaidlusalused summad, mis puudutasid liikmesriikide kriisilahendusasutuste 2016. aastaks arvutatud osamaksete kohta esitatud kaebusi ja liikmesriikide halduskohtutes menetletavaid kohtuasju, esitatud tegelikust peaaegu 120 miljoni euro võrra suuremana⁽²⁵⁾. 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel teatas asjaomase liikmesriigi kriisilahendusasutus kahest lisaveast, mis olid seotud 2016. aastaga, ja mille tulemusena oli üks summa esitatud 19 miljoni euro võrra tegelikust väiksemana; lõplikus raamatupidamise aastaaruandes viga korrigeeriti. Lisaks nimetatud vigadele Exceli tabelites tähendab kasutatav meetod (st ainult piiratud teabe saamine), et puudub kontrollijalg ning see ei võimalda Ühtsel Kriisilahendusnõukogul kontrollida esitatud teabe kvaliteeti.
37. Piisavad teadmised Ühtset Kriisilahendusnõukogu ohustavate finantsriskide kohta on asjakohase riskijuhtimise ja aruandekohustuse tagamiseks väga olulised. Oma sisekontrollistandardites märkis Ühtne Kriisilahendusnõukogu vastavalt kohaldatavatele standarditele,⁽²⁶⁾ et on kehtestatud piisavad menetlused ja kontrollid, tagamaks, et kõik andmed ja muu teave, mida kasutatakse Ühtse Kriisilahendusnõukogu raamatupidamise aastaaruannete ja tegevusaruannete koostamiseks, on täpne, täielik ja õigeaegne⁽²⁷⁾. Siiski ei ole veel kehtestatud kontrolli, mis tagaks, et liikmesriikide kriisilahendusasutuste esitatud teave oleks täpne, täielik ja õigeaegne.
38. Ühtne Kriisilahendusnõukogu avalikustas tingimuslike kohustuste summa, mis võrdus pankade vaidlustatud summaga. Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei arvanud välja hinnangulist summat, mis tuleks tegelikult hüvitada, kui vaidlustajad oma kohtuasjad võidaksid. See töi vältimatult kaasa tingimuslike kohustuste tegelikust märkimisväärselt suuremana näitamise. Enamik kaebusi ei sea näiteks kahtluse alla osamakset ennast, vaid selle arvutamist. Kui hagejad need kohtuasjad võidaksid, tuleks hüvitada ainult uue ja vaidlustatud osamakse vahe. Asjaomase kohtupraktika puudumisel on Ühtsel Kriisilahendusnõukogul siiski raske võimalike tagasimaksete mahtu hinnata. Tuleb märkida, et võimalikud tagasimaksed, mis tulenevad kaebustest või kohtuvaidlustest, kompenseeritakse järgnevatel aastatel kogutavate *ex ante* osamaksete tasaarvestamisega. Seega ei mõjutaks need ühtse kriisilahendusfondi 2023. aasta lõpuks seatud lõplikku sihttasest.
39. Mõnel juhul vaidlustasid pangad samad osamaksed nii liikmesriikide kohtutes kui ka Euroopa Liidu Kohtu Üldkohtus. Nagu Ühtne Kriisilahendusnõukogu oma raamatupidamisaruandes märkis, toob täieliku summa avalikustamine tingimuslike kohustustena nii Euroopa kui ka riigi tasandil vältimatult kaasa topeltarvestuse. Isegi juhul, kui hagejad oma kohtuasjad võidaksid, saaksid nad hüvitist vaid ühe korra. Seega arvestas Ühtne Kriisilahendusnõukogu 149 miljoni euro suuruse summa topelt, mis vaidlustati üheaegselt nii liikmesriikide kui ELi kohtus.
40. 2017. aastal liikmesriikides esitatud kaebusi ja liikmesriikide kohtutesse esitatud hagnosisid menetlevad vastavalt kolme liikmesriigi kriisilahendusasutused. Liikmesriikide kriisilahendusasutustest kaks väitsid, et varasema otsuse puudumise tõttu selles küsimuses ei olnud võimalik hinnata algatatud kohtumenetluse tulemuse tõenäosust.

⁽²⁴⁾ Euroopa Kontrollikoda, 2017. aasta aruanne ELi ametite kohta, peatükk 2.7, lk 25, ja peatükk 3.35.9, lk 371.

⁽²⁵⁾ Euroopa Kontrollikoja aruanne eelarveaasta 2016 kohta vastavalt määruse (EL) nr 806/2014 artikli 92 lõikele 4; punkt 18, lk 7.

⁽²⁶⁾ Näiteks ühtse kriisilahenduskorra määruse artikkel 62 ja ELi finantsmäärus.

⁽²⁷⁾ Ühtse kriisilahendusnõukogu sisekontrollistandardite 13. peatükk (vastu võetud 23.12.2016).

Osamaksed kriisilahendusnõukogu halduskulude katmiseks

41. Ühtne Kriisilahendusnõukogu kogub igal aastal osamakseid oma tegevuskulude katmiseks. Jaanuaris 2018 jõustus Ühtse Kriisilahendusnõukogu halduskulude katmiseks tehtavate osamaksete lõplik süsteem,⁽²⁸⁾ millega loodi alaline süsteem halduskulude katmiseks. Uue määruse kohaselt peavad kõik ühtse kriisilahenduskorra määruse kohaldamisalasse kuuluvad 19 osaleva liikmesriigi pangad panustama Ühtse Kriisilahendusnõukogu halduskulude katmisesse. Erinevalt Ühtse Kriisilahendusfondi *ex ante* osamaksetest ei kogu halduskulude katmiseks tehtavaid osamakseid liikmesriikide kriisilahendusasutused, vaid Ühtne Kriisilahendusnõukogu otse.

42. Kuni 2017. aasta lõpuni koguti halduskulude katmiseks osamaksude osamakseid üleminekukorra alusel⁽²⁹⁾. Eelmise määruse kohaselt kogus Ühtne Kriisilahendusnõukogu osamakseid oma otsese vastutuse alla kuuluvatelt pankadelt (vt tabel 4). Neid halduskulude osamaksude osamakseid kasutati üksnes halduskulude katmiseks esialgse perioodi (november 2014 – detsember 2017) jooksul. Kooskõlas Euroopa Komisjoni raamatupidamissuunistega kajastati neid osamaksude osamakseid tuluna aasta kulude ulatuses. Osamaksete maksmata summad kirjendati pikaajalise eelrahastamisena (rahastajatelt).

Tabel 4

Ühtse Kriisilahendusnõukogu kogutud osamaksed halduskulude katmise esialgse ja lõpliku süsteemi alusel

Esialgne süsteem	2018	2017	2016	2015
Pankade arv	0	103	112	114
Makstud kogusumma	0	83 004 442	56 673 870	21 829 111

Lõplik süsteem	2018	2017	2016	2015
Pankade arv	2 729	2 819	2 963	3 060
Makstud kogusumma	91 368 435	83 004 442	56 673 870	21 829 111

Allikas : Ühtne Kriisilahendusnõukogu, summad eurodes.

43. 2018. aastal arvutas Ühtne Kriisilahendusnõukogu välja oma lõplikud halduskulude katmise osamaksed perioodil 2015–2018⁽³⁰⁾. 2017. aastal oli summa suurus 83 miljonit eurot⁽³¹⁾ ja see koguti 2 819 pangalt⁽³²⁾ (vt tabel 4). Ajutise süsteemi raames tasutud osamaksed vähendasid vastavate pankade maksmisele kuuluvaid summasid.

44. Ajutiste osamaksete või (2018. aastal) arvutatud halduskulude katmise osamaksetega seotud edasikaebusi ega kohtuvaidlusi ei ole hetkel käimas. Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei avalikustanud seega tingimuslikke kohustusi 2017. ja 2016. aasta kohta.

Õigusabikuludega seotud tingimuslikud kohustused

45. Võib juhtuda, et Ühtne Kriisilahendusnõukogu peab hüvitama mis tahes edukale taotlejale nende õigusabikulud. Kriisilahendusnõukogu ei kirjendanud ega avalikustanud oma 2016. ja 2017. aasta lõplikes raamatupidamise aastaaruannetes ühtegi eraldist ega tingimuslikke kohustusi seoses õigusabikuludega. Kohtuvaidluste arvu ja keerukuse alusel võib siiski kokku tulla arvestatav summa.

⁽²⁸⁾ Euroopa Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 2017/2361.

⁽²⁹⁾ Kehtestatud Euroopa Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 1310/2014.

⁽³⁰⁾ 2014. aasta novembrit ja detsembrit käsitleti 2015. eelarveaasta osana.

⁽³¹⁾ Olulised üksused maksid neist osamaksetest umbes 95 %.

⁽³²⁾ Pankade erinev arv võrreldes ühtsesse kriisilahendusfondi tehtavate *ex ante* osamaksete kogumisega tuleneb eri lähenemisviisidest: halduskulude katmise osamakseid kogutakse konsolideeritud tasandil, samal ajal kui *ex ante* osamakseid ühtsesse kriisilahendusfondi kogutakse üksuse tasandil, kuna neid peavad koguma liikmesriikide kriisilahendusasutused.

Kohtuvaidlustega seotud täiendav teave

46. Ühtse Kriisilahendusnõukogu ja liikmesriikide kriisilahendusametite vastu algatatud kohtumenetlused mõjutavad negatiivselt nende finants- ja inimressursse. Need kulud kannavad need kriisilahendusametid otse ja sellest tulenevalt ka kõik pangad oma osamaksete kaudu. 2017. aastal eraldas Ühtne Kriisilahendusnõukogu 10,9 miljonit eurot välisetele õigusteenustele, mis on seotud järgnevate aastate kohtuvaidlustega. 2017. aasta lõpu seisuga tegeles kohtuvaidlustega Ühtse Kriisilahendusnõukogu õigusteenistuse kaheksast täistööajale taandatud töötajast neli. 2018. aastal oli kavas õigusteenistusse tööle võtta kuus uut töötajat.

II osa. Komisjoni tingimuslikud kohustused

47. Komisjon kinnitas, et 2017. aasta 31. detsembri seisuga tal ühtse kriisilahenduskorra määruses sätestatud ülesannetest tulenevaid tingimuslikke kohustusi ei olnud.

48. Komisjon kiitis 2017. aastal heaks esimese kriisilahendusotsuse,⁽³³⁾ mille Ühtne Kriisilahendusnõukogu võttis vastu 7. juunil 2017. Sellega seoses on Euroopa Kohtu Üldkohtule komisjoni vastu esitatud 30 hagi⁽³⁴⁾.

49. Raamatupidamisliku hindamise alusel otsustas komisjon nende kohtuasjadega seoses tingimuslikke kohustusi mitte avalikustada, põhjendades seda sellega, et ükski hageja ei ole komisjoni lepinguvälist vastutust piisavalt tõendanud⁽³⁵⁾ ja et seetõttu on kriisilahendusjuhtumitega seotud vahendite vähenemine vähetõenäoline. Lisaks märkis komisjon, et kõik kahjunõuded olid ennatlikud, sest veel ei olnud tehtud lõplikku otsust selle kohta, kas maksta BPE osanikele ja võlausaldajatele nende olukorra halvenemise vältimise põhimõtte alusel hüvitist, ja puudus ka lõplik hinnang kohtlemise erinevuse kohta. Oma ulatuslikule kogemusele tuginedes märkis komisjon, et nendel juhtudel ei teki finantsriski.

50. Valimi läbivaatamise põhjal leidis kontrollikoda, et teatavad hagejad väitsid, et liidu lepinguväliseks vastutuseks vajalikud tingimused (vt punkt 49) on täidetud. Kontrollikoda märgib, et praeguses etapis on kõik ennustused keerukad, võttes arvesse asjaolu, et kriisilahenduse õigusraamistik on suhteliselt uus ja loob keeruka, spetsiifilise ja pretsedenditu õigussüsteemi. Arvestades, et Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei ole teinud lõplikku otsust kohtlemise erinevuse lõpliku hindamise kohta ning asjaolu, et enamik hagejaid ei olnud veel kvantifitseerinud oma käesoleva aasta väidetavat kahju, ei olnud võimalik kohtuasjade võimalikke tulemusi prognoosida.

51. Komisjon ei kajastanud ega avalikustanud oma 2017. aasta lõplikus raamatupidamise aastaaruandes ühtegi eraldist ega tingimuslikke kohustusi seoses õigusabikuludega, kuna hindas riski väikeseks (vt punkt 49).

52. Täiendava teabena tuleb märkida, et komisjoni teavitati Ameerika Ühendriikide kohtus märtsis 2018 algatatud tsiviilmenetlustest seoses BPE kriisilahendusmenetlusega. Augustis 2018 (pärast 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande esitamist) teatati komisjonile ka vahekohtumenetlustest seoses BPE kriisilahendusmenetlusega Hispaania Kuningriigi vastu. Komisjon aga nendes menetlustes ei osale.

III osa. Nõukogu tingimuslikud kohustused

53. Nõukogu peaarvpidaja kinnitas oma 2017. aasta 30. mail allkirjastatud esitiskirjas, et nõukogul ei olnud 2017. aasta 31. detsembri seisuga ühtegi ühtse kriisilahenduskorra määruses sätestatud ülesannete täitmisest tulenevat tingimuslikku kohustust.

54. Nõukogu ei onud 2017. aastal seotud ühegi kriisilahendusotsusega, kuid 2017. aasta 26. oktoobri seisuga oli Euroopa Liidu Kohtu Üldkohtule tema vastu esitatud üks hagi seoses BPE kriisilahendusotsusega. Nõukogu 2017. aasta lõplikus raamatupidamise aastaaruandes ei avalikustatud aga tingimuslikke kohustusi, kuna selle juhtumi puhul hinnati, et vahendite väljavool ELI eelarvest on vähetõenäoline.

⁽³³⁾ Panga Banco Popular Español, S. A (BPE) kriisilahendusotsuse heakskiitmine.

⁽³⁴⁾ Ainult ühe puhul 30 kohtuasjast on komisjon ainus kostja.

⁽³⁵⁾ Hageja peab tõendama, et institutsioon on toime pannud üksikisikute õigusi käsitleva õigussätte piisavalt raske rikkumise, ning näitama, millised on hageja tegelikult kannud kahjud ning milline on otsene põhjuslik seos õigusvastase akti ja kahjude vahel.

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

55. Ühtse Kriisilahendusnõukogu raamatupidamissuunised on endiselt eelnõu etapis. Kuigi Ühtsel Kriisilahendusnõukogul on võib-olla vaja hüvitada kõigi edukate taotlejate õigusabikulud, ei kirjendanud ega avalikustanud ta 2016. ja 2017. aasta lõplikus raamatupidamisaruandes õigusabikulude katmiseks ühtegi eraldist ega tingimuslikke kohustusi.

1. soovitus

Tingimuslike kohustuste juhtumite arvu ja keerukuse suurenemise tõttu kordab kontrollikoda oma eelmise aasta aruande soovitus⁽³⁶⁾. Ühtne Kriisilahendusnõukogu peaks oma raamatupidamissuuniste eelnõu lõplikult vormistama ja heaks kiitma. Raamatupidamissuuniseid tuleks kohaldada täielikult 2018. aasta raamatupidamise aastaaruande suhtes ja need peaksid hõlmama õigusabikulude rahastamist või avalikustamist.

Soovituse elluviimise tähtaeg: Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2018. aasta raamatupidamise aastaaruande esitamine.

56. Kooskõlas punktides 19 ja 20 nimetatud asjaoludega märkis Ühtne Kriisilahendusnõukogu oma 2017. aasta raamatupidamisaruandes, et seoses BPE kohtuvaidlustega „ei ole tuvastatud põhjendatud kriteeriume võimaliku finantsmõju nõuetekohaseks hindamiseks“⁽³⁷⁾. 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande puhul võib seda aktsepteerida. Komisjon ei avalikustanud 2017. aasta kohta tingimuslikke kohustusi. Ühtne Kriisilahendusnõukogu avalikustas maksimaalsed riski sisaldavad summad seoses oma tingimuslike kohustustega, mis tulenevad ühtsesse kriisilahendusfondi tehtavatest *ex ante* osamaksetest. Tingimuslikud kohustused võivad tekkida viisil, mida algselt ei oodatud. Seepärast tuleb neid pidevalt hinnata.

2. soovitus

Tuginedes kättesaadavatele andmetele, nagu kvantifitseeritavad nõuded, kohtuotsused ja ajaloolised andmed, peaksid Ühtne Kriisilahendusnõukogu ja komisjon olukorra 2018. aasta raamatupidamise aastaaruande jaoks põhjalikult ümber hindama. Hindamine peaks toimuma kooskõlas ELi raamatupidamiseskirjaga nr 10: „Eraldised, tingimuslikud kohustused ja tingimuslikud varad“.

Soovituse elluviimise tähtaeg: 2018. aasta raamatupidamise aastaaruande esitamine.

57. Ühtne Kriisilahendusnõukogu toetus oma 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel riigisiseste kaebuste ja riigisiseste kohtumenetluste hindamisel täielikult liikmesriikide kriisilahendusametutele. Usaldusväärse teabe kättesaadavus on äärmiselt oluline, võttes eelkõige arvesse juhtumite arvu ja keerukust ning asjaolu, et liikmesriikide kriisilahendusametustel on Ühtse Kriisilahendusnõukogu finantsriskide kohta teavet, mis võib nõuda tingimuslike kohustuste avalikustamist. Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei kontrollinud piisavalt liikmesriikide kriisilahendusametuste esitatud teavet ega saanud ühtegi kohtumenetlustega seotud dokumenti. Sellest tulenevalt ei saanud kontrollikoda dokumentide puudumisel hinnata nende menetluste finantsriski Ühtsele Kriisilahendusnõukogule.

3. soovitus

Kooskõlas sisekontrollistandarditega peaks Ühtne Kriisilahendusnõukogu kehtestama asjakohased menetlused ja kontrollimehhanismid, et tagada liikmesriikide kriisilahendusametustelt saadud teabe täpsus, täielikkus ja õigeaegsus. Lisaks peaks ta tagama piisava kontrollijälje olemasolu, et kontrollikoda saaks täita oma kohustuslikke auditiülesandeid.

Soovituse elluviimise tähtaeg: Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2018. aasta raamatupidamise aastaaruande esitamine.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Neven MATES, võttis käesoleva aruande vastu 13. detsembri 2018. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Klaus-Heiner LEHNE

⁽³⁶⁾ Euroopa Kontrollikoja 2016. aasta aruanne vastavalt määruse (EL) nr 806/2014 artikli 92 lõikele 4, 2. soovitus, lk 11.

⁽³⁷⁾ Ühtse Kriisilahendusnõukogu lõplik raamatupidamise aastaaruanne, K) lk 33.

LISA

EELMISE AASTA KOMMENTAARIDE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

Aasta	Kontrollikoja kommentaar	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud/poolleli/alustamata/ ei kohaldata)
2017	Ühtne Kriisilahendusnõukogu peaks koostama üksik- asjalikud raamatupidamissuunised. Raamatupidamissuunised peaksid käsitlema ka eraldiste moodustamist õigusabikulude jaoks.	Alustamata ⁽¹⁾
2017	Ühtne kriisilahendusnõukogu peaks võtma kasutusele sobiva protsessi koos IT-süsteemiga, mis tagaks igat liiki tingimus- likke kohustusi puudutava asjakohase arvestuse ja aruandlu- se. Liikmesriikide kriisilahendusametustel peaks olema nimetatud IT-süsteemile juurdepääs, et oma tingimuslikud kohustused selles registreerida.	Alustamata ⁽²⁾

⁽¹⁾ Vt 1. soovitus.⁽²⁾ Vt 4. soovitus.

ÜHTSE KRIISILAHENDUSNÕUKOGU VASTUSED

Punktid 19–20

Teabe avalikustamine kohtuasjade kohta, mis algatati Euroopa Liidu Kohtus Ühtse Kriisilahendusnõukogu vastu pärast äriühingu Banco Popular Español S.A. (edaspidi „BPE“) kriisilahendust 2017. aasta raamatupidamisaruande jaos „Lisateave kohtuasjade kohta“, toimus üksnes läbipaistvuse huvides, kavatsuseta nendest kohtuasjadest tulenevaid tingimuslikke kohustusi omaks võtta ja neist aru anda. Hinnangu põhjal, mille Ühtne Kriisilahendusnõukogu andis pärast 2017. aasta raamatupidamisaruande vastuvõtmist, soovib kriisilahendusnõukogu märkida, et nendest kohtuasjadest tulenevat vahendite vähenemist peetakse ebatõenäoliseks.

Kriisilahendusnõukogu märgib eelkõige, et suurem osa eespool nimetatud kohtuasjadest on hagid, mille eesmärk on tühistada kriisilahendusotsus, mille Ühtne Kriisilahendusnõukogu BPE kohta vastu võttis. Ühtne Kriisilahendusnõukogu leiab, et need tühistamishagid ei saa – kui võimalikud kohtumenetlustega seotud kulud välja arvata – põhjustada Ühtse Kriisilahendusnõukogu eelarvevahendite otsest vähenemist (kohtumenetlusega seotud kulude kohta vt märkus punktis 45).

Mis puudutab BPE juhtumi kontekstis Ühtse Kriisilahendusnõukogu vastu algatatud kahju hüvitamise hagsid, leiab kriisilahendusnõukogu kahju hüvitamise tingimusi käsitlevale ELi kohtupraktikale tuginedes, et Ühtse Kriisilahendusnõukogu eelarvevahendite vähenemine nende hagide tagajärjel on ebatõenäoline. Peale selle on Ühtne Kriisilahendusnõukogu märkinud tema kriisilahendusotsuse väidetaval õigusvastasusel põhinevate kahju hüvitamise hagide kohta ka seda, et selliseid väiteid kahju tekitamise kohta tuleks pidada ennatlikuks. Selle põhjus on asjaolu, et haldusmenetlus, mille alusel Ühtne Kriisilahendusnõukogu lõplikult otsustab, kas maksta BPE endistele aktsionäridele ja võlausaldajatele hüvitist põhimõttel, mille kohaselt välditakse võlausaldajate halvemasse olukorda panemist, ei ole veel lõppenud.

Punkt 33

Ühtne Kriisilahendusnõukogu soovib märkida, et osamaksete arvutamist käsitlevaid õiguslikke nõudeid võetakse võimaliku ebatäpsuse riski kõrvaldamiseks asjakohaselt arvesse. Peale selle soovib kriisilahendusnõukogu märkida, et ta avalikustab kogu teabe, millel põhineb tema *ex ante* osamaksete arvutamise kohta, õigusraamistiku kohaselt lubatud suurimas võimalikus ulatuses. Eelkõige esitatakse igale asutusele metoodika ja teave, mis konkreetset asutust puudutab. Euroopa Liidu toimimise lepingust tulenevate ametisaladuse hoidmise kohustuste tõttu ei ole aga Ühtsel Kriisilahendusnõukogul õigust avalikustada konkreetsele asutusele teiste asutuste konfidentsiaalset teavet, mida võetakse arvesse ka osamaksete arvutamisel.

Punktid 35–37

Tuletatakse meelde, et *ex ante* osamaksete riiklike menetlustega tegelevad riigi reguleerivad asutused, kes on nende menetluste osalised. Seepärast ei ole Ühtsel Kriisilahendusnõukogul, kes ei osale nendes menetlustes, sellisele teabele otsejuurdepääsu ning ta tugineb paratamatult riigi reguleerivate asutuste andmetele.

Seetõttu edastavad riigi reguleerivad asutused Ühtsele Kriisilahendusnõukogule andmeid *ex ante* osamaksete käsitlevate riigisiseste apellatsioonkaebuste/kohtuasjade kohta hea koostöö raames, mitte konkreetse õigusliku nõude kohaselt.

Järgides Euroopa Kontrollikoja eelmisel aastal antud soovitusi, on Ühtne Kriisilahendusnõukogu astunud riigi reguleerivate asutuste aruandluse tõhustamiseks märkimisväärseid samme. Eelkõige leppis Ühtne Kriisilahendusnõukogu riigi reguleerivate asutustega kokku korrapäraselt aruandlust hõlmavas praktilises korras, mis võimaldaks Ühtsel Kriisilahendusnõukogul jälgida riigisiseste apellatsioonkaebuste ja kohtuasjade arengut pikema aja vältel. Tuleb täpsustada, et riigi reguleerivad asutused esitavad andmeid *ex ante* osamaksete käsitlevate riigisiseste apellatsioonkaebuste/kohtuasjade kohta, esitades olulised üksikasjad kuupäeva, eesmärgi ja vaidlusaluse summa kohta mitte koondandmetena, vaid iga asutuse kohta eraldi. Lisaks soovib Ühtne Kriisilahendusnõukogu Euroopa Kontrollikoja soovitudele tuginedes märkida, et alates 2018. aasta septembrist hakkasid riigi reguleerivad asutused esitama andmeid iga kohtumenetluse haldustoimiku ajaloo kohta, mis annab Ühtsele Kriisilahendusnõukogule piisava kontrollilälje. Ühtne Kriisilahendusnõukogu leiab, et riigi reguleerivate asutuste aruandlus hõlmab kogu teavet, mida on vaja tema raamatupidamise aastaaruannete koostamiseks kooskõlas Ühtse Kriisilahendusnõukogu sisekontrollistandarditega.

Teabe täpsuse tagamiseks võrdleb Ühtne Kriisilahendusnõukogu riigi reguleerivate asutuste eespool nimetatud aruandluskorra raames deklareeritud üksiksummasid iga asutuse *ex ante* osamaksete summadega, mille Ühtne Kriisilahendusnõukogu on vastava aasta kohta arvutanud.

Lisaks märgitakse, et riigi reguleerivad asutused ajakohastavad asjaomast teavet kolm korda aastas, millest piisab teabe õigeaegsuse tagamiseks.

Eespool öeldut arvestades leiab Ühtne Kriisilahendusnõukogu, et kõik meetmed, mis on võetud *ex ante* osamaksete juhtumites, aitavad tagada riigi reguleerivate asutuste esitatud ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu raamatupidamisaruannete aluseks oleva teabe täpsust, täielikkust ja õigeaegsust.

Punkt 39

Ühtne Kriisilahendusnõukogu soovib märkida mõne summa topeltarvestamise kohta, et joonealune märkus raamatupidamise lõpliku aastaaruande leheküljel 32 lisati parema arusaadavuse huvides, sest mõned riigi ja Euroopa tasandi juhtumid puudutavad samu osamakse summaseid. Ühtne Kriisilahendusnõukogu peab asjaomaste summade avalikustamist riigi ja Euroopa tasandil vajalikuks, sest need tasemed ei ole vastastikku täielikult seotud ja neil on oma dünaamika. Kriisilahendusnõukogu tunnistab siiski, et kaks korda arvestatud summade eraldi näitamine annab üldisest riskipositsioonist täielikuma ülevaate.

Punkt 45

Ühtne Kriisilahendusnõukogu soovib märkida, et ta tegi oma raamatupidamise aastaaruande koostamiseks õiguskulude eraldamise/tingimusliku kohustuse raamatupidamises kajastamise võimaluse kohta esialgse analüüsi. Kuna puudusid usaldusväärsed hinnangud kohtukulude summade kohta, mille tasumist võidi Ühtselt Kriisilahendusnõukogult nõuda, peeti 2017. aastal makstud ja tekkinud kulud piisavaks ning sellega seoses ei kinnitatud ühtegi eraldist/tingimuslikku kohustust.

Isegi kui Ühtne Kriisilahendusnõukogu peaks hüvitama taotlejate kohtukulud kõigis Ühtse Kriisilahendusnõukogu vastu algatatud kohtuasjades (mida ei ole praegusel hetkel ette näha), oleks see summa oluliselt väiksem, kui on olulise piirmäär Ühtse Kriisilahendusnõukogu jaoks, ja seega ei põhjustaks see kriisilahendusnõukogu finantsseisundi olulist väärkajastamist.

1. soovitus

Ühtne Kriisilahendusnõukogu nõustub Euroopa Kontrollikoja selle soovitusega.

Vaidlusalustest summadest ja kohtukuludest tulenevate eraldiste ja tingimuslike kohustuste täpsel käsitlemisel tegutseb Ühtne kriisilahendusnõukogu täielikus kooskõlas ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 10, mis on jätkuvalt ülimuslik reegel. Sellest reeglist tuletatud mis tahes arvestusmeetodi eesmärk on paremini mõista nõudeid, võimaldada lihtsustatud käsitlusviisi ja tagada selle raamatupidamiseeskirja järjekindel kohaldamine. Ühtne Kriisilahendusnõukogu lisab oma arvestusmeetodisse eraldi lõigu kohtukulude raamatupidamisliku käsitlemise kohta.

Arvestusmeetodi väljatöötamine on sisekonsultatsioonide viimases etapis ja see võetakse vastu 2018. aasta lõpuks.

Punkt 56

Vt Ühtse Kriisilahendusnõukogu vastus punktidele 19–20.

2. soovitus

Ühtne Kriisilahendusnõukogu nõustub Euroopa Kontrollikoja soovitusega.

Punkt 57

Vt Ühtse Kriisilahendusnõukogu vastused punktidele 35–37 ja 3. soovitus.

3. soovitus

Ühtne Kriisilahendusnõukogu nõustub osaliselt Euroopa Kontrollikoja soovitusega.

Mis puudutab *ex ante* osamaksete juhtumeid, on Ühtne Kriisilahendusnõukogu seisukohal, võttes arvesse oma kaalutlusi, mida ta väljendas punktidele 35–37 esitatud vastustes, et kõik võetud meetmed aitavad kaasa riigi reguleerivate asutuste esitatud ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu raamatupidamise aastaaruannete aluseks oleva teabe täpsusele, täielikkusele ja õigeaegsusele.

Selleks et anda Euroopa Kontrollikojale lisakinnitus, et riigi reguleerivate asutuste esitatud teave, mille põhjal Ühtne Kriisilahendusnõukogu koostab oma raamatupidamise aastaaruande, on asjakohane, uurib Ühtne Kriisilahendusnõukogu koos riigi reguleerivate asutustega võimalust, et riigi reguleerivad asutused esitavad Ühtsele Kriisilahendusnõukogule esitiskirjad seoses *ex ante* osamakseid käsitlevatest riigisisestest menetlustest tulenevate tingimuslike kohustuste summadega.

Mis puudutab kriisilahendusjuhtumeid, siis teeb Ühtne Kriisilahendusnõukogu koostööd asjaomaste riigi reguleerivate asutustega, et arutada võimalikke praktilisi meetmeid.

KOMISJONI VASTUSED

MÄRKUSED

50. Komisjon on seisukohal, et juhtumite keerukus, uudsus ega kahjuhüvitiseks nõutud summa ei mõjuta komisjoni hinnangut, et majandusressursside väljavoolu oht on väike.

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

2. soovitus

Komisjon nõustub soovitusega.

NÕUKOGU VASTUSED

53. Eelarveaasta 2017 kohta ei registreeritud Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ülemkogu raamatupidamisaruannetes ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõike 4 kohaseid tingimuslikke kohustusi.
54. 2017. aastal ei olnud nõukogu kaasatud mitte ühegi kriisilahenduse otsuse tegemisse. Euroopa Liidu Üldkohtule 26. oktoobril 2017 esitatud kohtuasi seoses Banco Popular Español (BPE) kriisilahendusmenetlusega tunnistati 14. juunil 2018 vastuvõetamatuks niivõrd, kuivõrd see oli suunatud nõukogu vastu.
-